

Hrvatska - Tesla - Svijet

2006. - GODINA NIKOLE TESLE

Mihovil Bogoslav Matković, rukovoditelj Službe za odnose s
javnošću i informiranje HEP-a o Godini Nikole Tesle

Tesla – dio hrvatskog identiteta

Potvrdili smo značaj velikana Tesle za prestiž Republike Hrvatske, njegova misija, njegova proročka djelatnost pokazana je nama samima i svijetu na jedan drukčiji način

Hrvatska elektroprivreda je u 2006. – Godini Nikole Tesle u Hrvatskoj, bila izravnim sudionikom brojnih aktivnosti organiziranih u čast obilježavanja 150. godišnjice rođenja čovjeka, čije izume primjenjuje u sustavu kojim upravlja. Inicijativu za obilježavanje tog jubileja je pokrenuo i, sukladno odluci predsjednika Uprave HEP-a d.d. mr.sc. Ivana Mravka, i koordinirao vođenje projekata Godine Nikole Tesle na razini HEP-a, Mihovil-Bogoslav Matković, rukovoditelj Službe za odnose s javnošću i informiranje.

U *Razgovoru s povodom*, od M.B. Matkovića saznali smo kako je prezentirana znanstveno-tehnička baština Nikole Tesle, kao i brojni projekti u najširoj javnosti.

HEP Vjesnik: Držite li da je Godina Nikole Tesle, kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu – obilježena na način primjeren njegovoj genijalnosti i izumima s kojima je zadužio čovječanstvo?

Mihovil Bogoslav Matković: U Hrvatskoj je obljetnica rođenja Nikole Tesle obilježena primjereno ugledu, značaju i tragu što ga je Nikola Tesla ostavio u baštini hrvatske i svjetskih civilizacija. Istina, uvijek se može kreativnije, više i bolje, no bitno je da je Hrvatska u tom smislu ispunila svoju obvezu i iskazala svoje stajalište kao Teslina domovina. Posebice se to pokazalo Odlukom Hrvatskog Sabora, koji je 2006. godinu proglasio Godinom Nikole Tesle u Hrvatskoj. Poznato je i da je UNESCO, organizacija za promicanje i očuvanje svjetske kulturne baštine, prepoznala Teslinu veličinu i značaj njegove obljetnice te snažno podsjetio svijet što Tesla predstavlja za našu suvremenost.

HEP Vjesnik: Prestaje li završetkom 2006. godine priča o Nikoli Tesli, je li Vam možda poznato postoje li ozbiljniji daljnji planovi u svezi s projektima vezanim za njegovo ime?

Mihovil Bogoslav Matković: Nikola Tesla je uvijek u određenom segmentu javnosti (znanstvenika, institucija, sveučilišta...) prisutan punim intenzitetom interesa. Nikada populistička javnost nema uvida u značaj velikana i općenito vrijednosnih fenomena. Tako je i s Teslom, s kojim se često afektira i manipulira. Ali, svatko tko je s određenom razinom znatiželje i razumijevanja *zavirio* u Teslin opus, lako se može uvjeriti i suočiti s Teslinim vrijednosnim svijetom, s njegovom univerzalnošću i svestremenom aktualnošću. Tako se može reći da po samoj naravi Tesline osobnosti, on ne može biti u drugom planu. Moje je razmišljanje da će Hrvatska još više pokazati svoj specifični interes za Teslu, a utemeljenje tog interesa je u bitnoj činjenici da je Tesla rođen u Hrvatskoj i da je tamo započeo svoju

misiju. HEP kao *generička* energetska tvrtka prednjači i može prednjačiti u afirmaciji Teslina djela, može inicirati događaj i može se odgovorno tvrditi da se ništa o temi Nikole Tesle neće dogoditi bez sudjelovanja HEP-a.

HEP Vjesnik: Uz brojne simpozijske događaje, među kojima izdvajamo međunarodni znanstveno-stručni skup *Život i djelo Nikole Tesle*, potom *Tesla u Hrvatskoj održan u sjedištu UNESCO-a u Parizu* i završni skup u *Mimari pod nazivom S Teslom u razvoj Hrvatske*, koji su najprestižniji događaji koji će ostati u trajnoj memorijskoj baštini?

Mihovil Bogoslav Matković: Prije svega, tu bih izdvojio uređenje Memorijalnog centra Nikole Tesle u Smiljanu, kao vjerodostojni dokumentacijski projekt koji na sveobuhvatan način predstavlja i promovira Teslu. On predstavlja i oblik priznanja Tesli, njegovu kraju i njegovoj domovini. Sada je na svima nama da promoviramo taj Centar i da ga uvrstimo u programe svih poželjnih odredišta u Hrvatskoj.

Drugi značajan projekt, u kojem je naša tvrtka znatno sudjelovala je obnova i dopuna novim eksponatima stalnog demonstracijskog kabineta Nikole Tesle u Tehničkom muzeju u Zagrebu.

Također, HEP je pokrivajući dio troška sudjelovao u izradi odljeva u bronci Tesline biste prema postojećoj skulpturi od gipsa autora Emila Bohutinskog te u izdavanju doktorske dizertacije o temi Tesle i njegovih izuma prof.emerit. Vladimira Muljevića.

HEP Vjesnik: Poznato je da HEP posebnu pozornost posvećuje mladima, kojima su bili posvećeni i neki od projekata o temi Nikole Tesle. Kako su mladi reagirali na lik i djelo Nikole Tesle?

Mihovil Bogoslav Matković: Mladima se pokazalo koliko se cjelokupan život čovjeka promijenio na temelju izuma Nikole Tesle te pobudilo zanimanje za razumijevanje osnovnih načela na kojima njegovi izumi funkcioniraju, a posebno im se svidio iznimno zanimljiv život samog izumitelja. Kako bi im sve to bilo lakše prezentirano, s Agencijom za odgoj i obrazovanje HEP je sudjelovao u izdavanju brošure i multimedijalnog CD ROM-a – *Teslin dan*. Završna svečanost dodjele Nagrade učenicima koju HEP dodjeljuje najboljim učenicima koji su osvojili prvu nagradu na državnim natjecanjima znanja iz matematike i fizike i javnog izlaganja eksperimentalnih radova iz fizike, osnova elektrotehnike i za zanimanje elektromonter/elektroinstalater – organizirana je u Gospiću, kao još jedan od događaja obilježavanja Obljetnice. Tijekom 2006. godine, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Agencija za odgoj i obrazovanje i HEP organizirali su za sve učenike hrvatskih osnovnih i srednjih škola natječaj *Izumi Nikole Tesle* u dvije kategorije: model uređaja jednog Teslinog izuma i sastavak o Teslinu životu, radu i izumima. Hrvatska elektroprivreda će za 26 nagrađenih učenika i 16 mentora tijekom svibnja ove godine organizirati jednodnevni posjet Memorijalnom centru Nikole Tesle. Zahvaljujući

dugotrajnijoj animaciji ukupne javnosti, a posebno učenika, u čemu su zacijelo njihovi mentori i profesori imali najvažniju ulogu, utjecaj i zaslugu, učenici su izvrsno reagirali na temu Nikole Tesle. U svojim su radovima pokazali da Teslu ne doživljavaju po nekom *estradnom* stereotipu, već da imaju svijest o Teslinoj posebnosti, o snazi njegove poruke koja i njima samima predstavlja vrijednost. I u radu s mladima HEP želi sudjelovati u odavanju počasti velikim izumiteljima iz naše povijesti, u stvaranju nekih *novih Tesli*. Zacijelo oni Teslu doživljavaju kao kreatora suvremene civilizacije i onoga što je po naravi blisko mladim ljudima, a to je otvorenost, komunikacija i opredjeljenje za dobro.

HEP Vjesnik: U ovoj prigodi, kada sumirate sve ono što se događalo s Teslom i oko Tesle, komu bi posebno zahvalili za potporu u ostvarenju tih velikih projekata?

Mihovil Bogoslav Matković: Prije svega, potrebno je spomenuti inicijalno razumijevanje Predsjednika i članova Uprave Hrvatske elektroprivrede, koji su s najvećim mogućim razumijevanjem prihvatili sudjelovanje HEP-a kao jednog od glavnih nositelja ukupnog programa Tesline obljetnice. Također je značajno spomenuti Hrvatski sabor, Predsjednika i Vladu Republike Hrvatske, koji su svojim odlukama i izravnim sudjelovanjem označili veličinu Nikole Tesle. Po logici stvari, u obilježavanju obljetnice značajan udjel je imalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo kulture, Tehnički muzej u Zagrebu, Hrvatska akademija tehničkih znanosti, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Grad Gospić i Ličko-senjska županija, Muzej Like Gospić, Fakultet elektrotehnike i računarstva iz Zagreba, Fakultet strojarstva i brodogradnje iz Splita, Matica Hrvatska, Agencija za odgoj i obrazovanje i drugi. Sudjelovanjem visokih dužnosnika skrenuta je pozornost na važnost Nikole Tesle za promociju identiteta Republike Hrvatske, izumitelja svjetskog ugleda i značaja koji zbog svoje globalne prepoznatljivosti spada među čimbenike hrvatskog identiteta. Potvrdili smo značaj velikana Tesle za prestiž Republike Hrvatske, njegova misija, njegova proročka djelatnost pokazana je nama samima i svijetu na jedan drukčiji način.

Pripremila: Lucija Kutle

